

Leerrede over Romeinen 15: 1 t/m 7, uitgesproken op Woensdagavond 2 juni 1948 te Schiedam door H. Hofman, evangeliedienaar.

Zingen - Psalm 32: 4
Lezen - Romeinen 15

Voorrede:

Wij weten uit het Oude en uit het Nieuwe Testament, dat God een beantwoordend God is in onze belangen, in onze behoeften en in onze omstandigheden. Het is dan ook een zaak, die wij allen ten eerste in de zin van onze gedachten moeten bewaren, en telkens weer overleggen, dat dát de openbaring Gods is, dat als er belangen, behoeften zijn, die wil Hij - op Zijn tijd - waar er plaats en gelegenheid voor is, beantwoorden tot verheerlijking Zijns Naams.

Onberijmd lezen wij in de ons zo-even gezongen 32e psalm - waarvan wij allen toch wel geloven dat bij David die kennis was gewrocht, wie God was in de vergeving van zonden -: "Ik zal u onderwijzen, en u leren van de weg, die gij gaan zult; Ik zal raad geven, Mijn oog zal op u zijn." Wij zouden zeggen, als dat nu een kind Gods was, die van de vergeving der zonden en weder-aanneming ten leven wist, en dan beantwoording in: "Ik zal U onderwijzen?" Dan moet daar toch behoefte zijn? Was er dat? Ja, inderdaad! Wat brengt de bekering ten leven met zich mee? Dat wij van uit de oude staat in Adam, waarin wij ontvangen en geboren zijn, uitgehaald en overgebracht zijn in een nieuwe staat. Uit het rijk der duisternis, overgezet in het Koninkrijk van den Zoon van Gods eeuwige liefde. Dat Koninkrijk wordt ook wel genoemd: Koninkrijk der genade, het Koninkrijk Gods, dus onder verschillende benamingen. Daaruit blijkt dat het niet een Koninkrijk van deze wereld is, niet van ons, maar een Koninkrijk der genade.

Daarin komt een mens te staan, die oorspronkelijk geheel van God vervreemd was. Wanneer nu zulk een mens tot de nuchterheid komt en tot zichzelf, wat brengt dat dan teweeg? Dat, daar hij op een geheel ander terrein is gekomen, niet weet in of uit te gaan, zó onnozel, zó kinderlijk is, dat het is: ik weet het niet. Doch, dat is door de verlichting. Want als men meent het wel te weten, dan is men niet nuchter, verstaat men niet recht dat men uit de oude natuurlijke staat overgeplaatst is in dat Koninkrijk, waar genade heerschappij voert. Waar andere wetten zijn, geen aardse, geen vleselijke, maar hemelse. Dat dát een terrein is, waar het eigen ik en hoogheid van de mens niet geldt, maar alleen Christus, Zijn werk, Zijn heerschappij.

Hij wil Zich bewijzen aan een onnozele, aan een eenvoudige, aan diegene wil Hij Zich bewijzen: "Ik zal u onderwijzen, en u leren van de weg, die gij gaan zult; Ik zal raad geven, Mijn oog zal op u zijn." Of God wil zeggen: je hoeft jezelf niet te vormen. Ik zal wel vormen. Hij wil dus onderwijs en raad geven, Hij wil het oog op diegene vestigen. Dat wij dan de eenvoudigen zijn. Want als het is, dat wij "bekeerd zijn", het nu "goed weten", dan is het onherroepelijk fout. Paulus schrijft: "Zo iemand meent iets te weten, die heeft nog niets gekend, gelijk men behoort te kennen." Wat bedoelt Paulus daarmee? Dan zijn wij niet behoorlijk onderlegd, dat het een genaderijk is, waar Christus alleen alles weet en wij niets. Dus dat wij gediend moeten worden, en Hij ons toeschikt. Dat is toch hetgeen Paulus bedoelt.

Ten andere, wij zijn hier in deze wereld, waarin Jezus gebeden heeft: "Ik bid niet, dat Gij hen uit de wereld wegneemt, maar dat Gij hen bewaart van de boze." Wij, die hier ons verkeer met elkander hebben, weten uit eigen ervaring, dat als daar zijn bij wie in het hart woont -: hoe kom ik ooit tot God bekeerd, hoe kom ik ooit in herstelling en gemeenschap met mijn Schepper - dan gaat men alles in het werk stellen om wat te doen, te veranderen, men wil het zelf bekijken, want wij leven oorspronkelijk uit een werkverbond, dat verbroken is.

Zo iemand, die niet weet hoe men tot God bekeerd moet worden en in die tijd één ontmoet, waarvan hij heeft gehoord, dat het een echt kind van God is - genade en aanneming bij God heeft verkregen - die tot nut van de naaste zegt dat een mens niets weet, niets kan, dat het de genade

Gods is die in de behoeften beantwoord, dan dient dat kind Gods zijn naaste in de liefde, niet regerende met: IK zal je eens zeggen hoe je bekeerd moet worden, ik! Dat is geen genadevrucht. Dat verwekt tweeledige hoogmoed, zowel bij degene die zo "goed kan leren", als bij de ander die dat aanneemt. Twee in stinkende hoogmoed. Dat is niet in Oud- of Nieuw Testament te vinden, dat **is** niet de leer van onze vaders, maar dat wij elkaar zouden dienen door de liefde. Daarom is het nodig, om tot nut en ten dienste van onze naaste te zijn, dat wij die lage plaats innemen. Dan kan onze naaste horen wat genade is, namelijk, dat God handelt en beantwoordt in Zijn Zoon door die Geest, opdat de mens zou gaan verstaan, ik moet leren om van werken af te zien. Ik moet met mijn ongeluk en armoede voor de dag komen, want dat hoor ik aan Gods volk, en die willen God dienen. Zien wij wel, dat is betrachten van de liefde en dienen uit liefde in de rechte zin, zoals de apostel dat beoogt en bedoelt. Ik vraag daarin dan ook een wijle uw aandacht voor een woord der Schriftuur. Zoeken wij vooraf Zijn aangezicht om een verbeurde zegen.

Tekst:

Het woord waarvoor wij uw aandacht vragen, vindt u in het ons zo-even gelezen 15e hoofdstuk van Paulus' zendbrief aan de Romeinen, nader de eerste zeven verzen, waar Gods Woord aldus luidt:

1. *Maar wij, die sterk zijn, zijn schuldig de zwakheden der onsterken te dragen, en niet onszelven te behagen.*
2. *Dat dan een iegelijk van ons zijn naaste behage ten goede, tot stichting.*
3. *Want ook Christus heeft Zichzelven niet behaagd, maar gelijk geschreven is: De smadingen dergenen, die U smaden, zijn op Mij gevallen.*
4. *Want al wat te voren geschreven is, dat is tot onze lering te voren geschreven, opdat wij, door lijdzaamheid en vertroosting der Schriften, hoop hebben zouden.*
5. *Doch de God der lijdzaamheid en der vertroosting geve u, dat gij eensgezind zijt onder elkander naar Christus Jezus;*
6. *Opdat gij eendrachtiglijk, met één mond, moogt verheerlijken de God en Vader van onze Heere Jezus Christus.*
7. *Daarom neemt elkander aan, gelijk ook Christus ons aangenomen heeft, tot de heerlijkheid Gods.*

Leerrede:

Wij begonnen met te zeggen, dat wij onze naaste kunnen dienen uit de liefde, wanneer liefde ons het hart bezet. Als dat niet het geval is, dan kan het niet. Hoe kan iemand dienen uit liefde, als die er niet is? Dat is een uitgesloten zaak, dat kan niet. Voor een goede samenleving, en tot elkaars nut en stichting, alsook mede tot Gods eer, is het dus noodzakelijk, dat het tussen God en ons in het reine is. Dat is een eerste en onmisbare vereiste. Laten wij daarom de woorden, die ik U voorlas, overdenken, om dat ten zeerste op het oog te hebben.

Paulus heeft het hier over de betrachting van de tweede Wetstafel, betreffende de liefde tot de naaste, dus de samenleving. Ik begon te lezen: "Maar wij, die sterk zijn, zijn schuldig de zwakheden der onsterken te dragen, en niet onszelven te behagen." Paulus heeft hier op het oog, dat de één meer in het geloof is gesterkt en toegenomen dan de ander. Nu moeten wij ons eerst even indenken, hoe dat in de eerste christengemeenten geweest is.

De Joden konden zich beroepen op wetten die door God Zelf aan Mozes gegeven waren, waarnaar zij behoorden te leven. Nadat Petrus, door de genade des Geestes, het Evangelie verkondigd had aan Cornelius en de zijnen - en nadien voornamelijk door de apostel Paulus onder al de heidenen en de volkeren, die dus buiten de Joodse wetten lagen, want:

Hij gaf aan Jacob Zijne wetten,
deed Isrel op Zijn woorden letten;...

- dan ontstaat er geen kleine beroerte. Want veel Joden wilden, dat de heidenen die het Evangelie hadden aangenomen, ook naar Joodse wijze zouden gaan leven. Dus, zich zouden laten besnijden en zouden onderhouden: dagen, weken, maanden, jaren, zich onthouden van bepaalde spijs en drank, waaruit een zeer grote beroerte ontstaat. Nadat er een grote vergadering te Jeruzalem was gehouden, moesten zij erkennen, dat ook zichzelf het zware juk niet hadden kunnen dragen. Hoe konden zij dan de broeders uit de heidenen dat juk opleggen. Daarom schreven zij hun niets anders voor, dan zich te onthouden van het verstikte, van hoererij, en van bloed. Verder hebben zij hen niets meer opgelegd van alle Joodse wetten. Wel dat zij alleen door het geloof in Jezus Christus gezaligd zouden worden. Dat is voor veel Joden, die vanaf hun kinderjaren waren opgevoed met: dat mag, dat mag niet, onderhoud dagen, maanden, jaren, onderhoudende allerlei inzettingen der ouden, een aanstoot geweest, zelfs zó, alsof dat een goddeloze leer was. Wanneer men later Paulus gevangen had genomen, geschiedde dat zelfs onder deze valse beschuldiging, dat hij de wetten had veranderd, dat hij Gods eer had aangetast. Paulus heeft dus niet alleen het oog gehad op de christelijke vrijheid, waardoor zij niet gebonden waren aan het onderhouden van allerlei inzettingen, maar stellig ook hierop, dat de één sterker in het geloof is dan de ander. Dat degenen, die sterk zijn in het geloof, waar genade zetting heeft gekregen in hun ziel - de mens niets, God alles, wij in onvermogen, Christus de Bedienaar des heiligdoms, (dat is toch de zaak waarover het gaat) - de zwakken zouden dragen.

Mijn overgang in Christus vond plaats, nadat er een ervaring achter me lag van al de werken der Goddelijke genade. Ik was niet een mens die zo maar uit de wereld gegrepen en in korte tijd overgebracht werd in Christus, maar daar lagen jaren tussen van ervaring, bemoeienissen en toestanden. Toen was het zeggen van Bogaard: "Nu, nu heb je achter de rug van benauwdheid, allerlei narigheid, zodoende sta je niet op glad ijs." Dat heb ik hem later menigmaal moeten toegeven, inderdaad, ik stond niet op glad ijs, want ik wist wel het één en ander af van strijd, van moeite. Wel heb ik in allerhande strijd moeten leren, dat Christus mij had genomen, om mij te bezitten.

Dat heb ik in jarenlange strijd moeten leren, want Satan is er altoos op uit, om ons van die eenvoud af te brengen, daar wij mensen zijn die in ons stamhoofd Adam, van God zijn afgevallen, dood door de zonde en de misdaden. Dat het Christus is - Die alles is - Die ons opneemt en in Zijn arbeid genadiglijk dekt. Dat begrijpt een ieder wel die Christus' eigendom geworden is, maar nu de ervaring, de praktijk, om ons er bij neer te leggen: ik ben niets, ik vermag niets. Ik behoef ook niets te zijn, want Christus is alles, en daar ik niets kan, doet Christus alles door Zijn Geest. Dat is een les om te leren.

Op een gelegenheid stelde Satan mij voor: dat is ook gemakkelijk zo te leven met te zeggen dat je in een staat van onvermogen bent en je dan maar werpt op de volkomenheid van Christus' arbeid. Hij raasde en tierde op een verschrikkelijke wijze. Maar ik zag en had niets anders dan Jezus Christus en Die gekruist. Buiten Hem vond ik de dood bij mijzelf en bij de wereld.

Toentertijd liep ik langs de Buitenhavenweg, daar stond een woonwagenkamp. Nadat het een paar dagen geregend had, was het in die afgelopen nacht wat gaan vriezen, zodoende lagen er plassen met bolijfs. De kinderen uit die woonwagens liepen daarop barvoets te spelen, terwijl ik met schoenen en sokken aan nog koude voeten had. Toen was het alsof m'n aandacht op die kinderen gevestigd werd: "Kijk eens naar die kinderen." Zij liepen daar zo te spelen alsof er niets aan de hand was. Hoe kwam dat? Zij waren het gewoon geworden, daardoor hadden zij er geen last meer van, zij hadden dik eelt onder hun voeten. Toen bracht Gods Geest me bij, dat er enige vorming in mijn ziel was gewrocht, om mij alleen aan Christus te houden. Dit woord was in me: "Ik heb u geschreven, jongelingen, want gij zijt sterk, en het Woord Gods blijft in u, en gij hebt de boze overwonnen", en kreeg te verstaan, dat er wasdom was in het geloof en groei in de genade. Daar was gewrocht in de afgelopen jaren uit strijd en lijden.

En wat brengt dat teweeg? Hartelijke liefde tot God. Wij behoren uit die liefde te leven. Niet zó: ja, ik ben in de genade en in de kennis Gods gewassen, nu sta ik boven die en die. Neen! Dat vinden wij in heel de Schriftuur niet. Wel lezen wij van de eerste christengemeenten: "Door ootmoedigheid achte de één de ander uitnemender dan zichzelf", zij stonden dus niet boven de ander! Wat dan? Bemerkt men bij anderen zwakheden, hetzij in onkunde omtrent het geloof, of dat er niet zulk een helderheid is om zich op Christus alleen te verlaten, maar aan allerlei slingeringen onderworpen is, hetzij dat men, in plaats van uit de genade zoekt te leven, er wettische werken op na houdt, is het dan op z'n plaats om diegenen eens flink terecht te zetten? Nee, helemaal niet! Daar boven te gaan staan? Ook niet! Wat dan wel? Dat leert hij hier: "Maar wij, die sterk zijn, zijn schuldig de zwakheden der onsterken te dragen, en niet onszelf te behagen." Wat is onszelf behagen: "Ik weet het zo goed - of - ik heb het zo goed geleerd." Laten wij ons daarom naast de ander plaatsen en bedenken waar wij vandaan gehaald zijn. Ons eertijds eens indenken, toen zelfs nog niet bij ons was, wat bij hen al is, om naast en beneden onze naaste te gaan staan. Dan is er gelegenheid om iemand op te pakken en iemand te dienen, niet onszelf te behagen met: "Ik heb het eens goed gezegd, hoor." Tegenwoordig gaat dat door voor godzaligheid, terwijl het in de weegschaal des heiligdoms gewogen, te licht bevonden wordt, want het is niet gemengd met de genade. En wat niet uit de genade is, dat is zonde. In dat Koninkrijk geldt niets van de mens, maar wat van God is, Die liefde schenkt. Van Hem moet alles komen, zo niet, dan houdt alles op, dan zijn wij niet geschikt om te dienen.

Paulus was een uitnemend en verheven kind Gods en apostel. In geleerdheid overtrof hij allen, in talen eveneens, en vooral in het dragen van kruis, allerlei ellende. Schipbreuk? Ook al eens een keer of wat. Klappen? Ook drie maal veertig min één ontvangen. In gevaren? Ja, ook menigmaal overkomen. Op reis? Ja, ook steeds. Die dingen waren eenvoudig zo. Maar, zegt hij: "Ik heb geleerd vergenoegd te zijn in hetgeen ik ben." Terwijl hij zo'n man is, zegt hij: "Wij zijn schuldig de zwakheden der onsterken te dragen." Waarom schuldig? Wel, de tweede Wetstafel gebiedt ons om de naaste lief te hebben, elkander lief te hebben als onszelf. Daarom voegt hij er bij: "Dat dan een iegelijk van ons zijn naaste behage ten goede, tot stichting."

Wat is tot stichting? Dit, dat wij in ons geval en in onze omstandigheden worden opgepakt. Dus, wil ik mijn naaste in liefde dienen, dan moet ik mijzelf in de omstandigheden verplaatsen waarin mijn naaste is, dan moet ik daaronder gaan staan. "Want wie is meerder, die aanzit, of die dient? Is het niet die aanzit? Maar - zegt Jezus - Ik ben in het midden van u, als Één die dient." Degene, die het meest anderen dient, gaat dus onder een ander staan. Dat is Jezus' leer. Dat kan zijn tot stichting, want dan zal aangevoeld worden, dat men handelt door de liefde.

Vervolgens lees ik hier: "Want ook Christus heeft Zichzelf niet behaagd." Hoe had de Koning dat gekund, om Zichzelf te behagen? Immers, niemand kon Hem tegenspreken of wederstaan. De grootste strikvrage beantwoordde de Koning met slechts enkele woorden. Maar Zichzelf behagen? Daar is nergens wat van te bemerken. Wel, gelijk geschreven staat: "De smadingen dergenen, die U smaden, zijn op Mij gevallen." Wat had de Koning dan op het oog? In de eerste plaats, wat de kerk Hem toezingt: "Gij hebt gerechtigheid lief." Hij heeft bedoeld de eer Zijns Vaders en - de tweede Wetstafel onafscheidelijk verbonden aan de eerste - om de naaste lief te hebben, gelijk Hij bewezen heeft tot in de dood. Zó was Hij, de Schoonste aller mensenkinderen. Wat was Zijn deel op aarde? Hij werd verworpen, de rechten, de eer, de liefde en de openbaring Zijns Vaders, werden als met voeten vertreden. En hoe was de Koning daaronder? Zo?... en je zult het weten, hoor! Daar lees je niets van, helemaal niets. Maar wel dat de smadingen die God werden aangedaan, door de Koning als toegeëigend zijn. De smaadheid die Zijn Vader werd aangedaan, was ook Zijn smaadheid, was ook Christus' smart. Ja, Hij heeft Zich dat alzo geëigend, dat Hij zelfs de schuld en het oordeel, die wij ons op de hals gehaald hebben, op Zich nam en voor de zonde wilde betalen! Zó was Jezus. Nu gebruikt de apostel dat woord uit de 69e Psalm: "de smadheden dergenen, die U smaden, zijn op Mij gevallen", om ons aan te wijzen, dat Christus het grote voorbeeld is, dat wij op het oog moeten hebben voor ons welzijn.

Voorts lezen wij hier ook: "Want al wat te voren geschreven is, dat is tot onze lering te voren geschreven, opdat wij, door lijdzaamheid en vertroosting der Schriften, hoop hebben zouden." Men zou zeggen, maakt Paulus hier niet een wonderlijke wending in hetgeen hij leert, om opeens over te gaan op: "Opdat wij, door lijdzaamheid (hij voegt erbij) en vertroosting der Schriften, hoop hebben zouden?" Neen, werkelijk niet. Dat is geen wonderlijke zwenking, maar een goede volgorde en een goede voorstelling van zaken.

Vooreerst: "Al wat te voren geschreven is, dat is tot onze lering te voren geschreven." Gods Woord is ons gegeven tot regel van ons geloof. Dáártoe is het, en zó moet het door ons worden gebruikt. Bekend is van Newton, toen van de Nederlandse kerk afgevaardigden naar hem gezonden waren om hem raad te vragen over: "Als er christenen zijn die teksten of verzen krijgen voor één of ander geval, en dat komt niet uit, wat hij daarvan dacht." Het zeggen van die grote geleerde doctor in de godgeleerdheid was: "Gij hebt in Holland dezelfde Bijbel als wij, die is ons gegeven tot een regel van ons geloof." Daar liet hij heel de zaak mee rusten. Zullen wij daar vooral in deze tijd terdege rekening meehouden? Als regel van ons geloof!

Vervolgens wordt er door de apostel nog bijgevoegd: "Opdat wij, door lijdzaamheid en vertroosting der Schriften, hoop hebben zouden." Waarom lijdzaamheid en vertroosting? Denk dan eens aan dit woord van Jezus in Openbaring 3: "Omdat gij het woord Mijner lijdzaamheid bewaard hebt, zo zal Ik ook u bewaren uit de ure der verzoeking, die over de gehele wereld komen zal, om te verzoeken, die op de aarde wonen." Wat verstaan wij daaronder? Jezus bedoelt de leer des Evangelies, want die wordt genoemd een leer van lijdzaamheid.

Er is tweërlei verbond; het Verbond der werken, waarvan geldt: "Doe dat en gij zult leven", maar dat is verbroken, dus levert nooit meer enig voordeel of zaligheid op, en het Verbond der genade, wat Christus bekrachtigd heeft met Zijn dierbaar hartenbloed, toen Hij, aan het vloekhout des kruises uitriep: "Het is volbracht! Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn Geest, en het hoofd buigende, gaf de Geest." In dat Verbond der genade is Christus: Borg en Middelaar en Hoofd, de hoogste Profeet en Leraar, om Zijn ellendigen wijs te maken tot zaligheid, de enige Hogepriester, om alle zaken bij God te richten, en eeuwig en wettig Koning, opdat Hij heerse en regere. Dat is toch de leer des Evangelies? Christus in Zijn ambtelijke bediening ons tot zaligheid. Kunnen wij die lessen zo maar grijpen? Neen. Wij zongen:

...Mijn leer zal u, o mens, naar 't recht doen hand'len,...

Dus Jezus, als de hoogste Profeet, leert ons Zelf die leer. Wat ligt er dan op ons pad? In lijdzaamheid, in ons ongeluk aan de troon van God te zijn. Kunnen wij zelf onze zaken bij God uitrichten, en wederaanneming werken? Neen, dat is Christus' werk. Dan moeten wij in lijdzaamheid aan de genadetroon hangen. Kunnen wij regeren en alles stellen tot eer en naar de wil van God, de strijd strijden tegen zwakheden en overwinnen? Kunnen wij onze heiligmaking zelf werken? Neen, dat is Christus' werk als Koning. Wat ligt er dan op ons pad? In lijdzaamheid aan Zijn troon te hangen. Daarom wordt het Evangelie genoemd: leer van lijdzaamheid. Telkens als wij leren hoe het is, dan treedt op de voorgrond dat wij mensen zijn die niets weten, niets kunnen, niets vermogen, maar dat de genade alles doet. Maar ook doen moet, anders komt er niets van terecht. Telkens spreekt de evangelieler zich uit, dat het de eer van God is, om ellendigen te dienen. Daarom is samengevoegd: "Lijdzaamheid en vertroosting."

Laten wij dat zodanig in ons opnemen, ja tot in het diepst van onze ziel, dat de evangelieler een leer is van lijdzaamheid en vertroosting. Wij niets, wij achteraan komen, opdat daaruit de eer tot God in onze ziel rijze, want Hij is de Auteur en Uitdenker van dat ganse heilswerk. Dat wij zien: ik ben niets, God is alles. Dan ben ik vaardig om mijn naaste te dienen, te stichten, hun zwakheden te dragen, en niet mijzelf te behagen, maar om de naaste welbehaglijk te zijn in te dienen uit de liefde.

Daarom zegt de apostel verder: "Doch de God der lijdzaamheid en der vertroosting geve u, dat gij eensgezind zijt onder elkander naar Christus Jezus". Immers, God bekrachtigt door Zijn Heilige Geest Zelf de evangelieleer. Dat is Zijn werk. Want wij zijn van nature niet lijdzaam. En hoe staat het met de vertroosting? Al is het dat Gods Woord één bron van vertroosting is, wie zijn wij als God het niet door Zijn Geest heiligt? Dan kan het zelfs zijn, dat wij onder de prediking van een troostrijk Evangelie zitten, en in plaats van getroost te worden, in het hart bezig zijn met te vechten tegen God en met tegen te spreken. Maar als de kracht des Geestes Zich openbaart in de verkondiging van het Evangelie, dan wordt er gewrocht, en zijn wij lijdzaam. "Doch de God der lijdzaamheid en der vertroosting geve u, dat gij eensgezind zijt onder elkander naar Christus Jezus".

Dus Jezus Christus tot voorbeeld! Want Hij is niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen. Deze grondslag van de tweede Wetstafel is om de naaste te dienen, alsmede om gewaar te worden: al wat ik ben, dat ben ik uit genade, door de arbeid van Jezus Christus. Om nu, ziende op Hem, Die alles voor ons verwierf, Hem tot voorbeeld te hebben ter navolging.

Zien wij wel, in dit verbond vinden wij alleen liefde, die het werk doet. Dus niet een: **ik moet!** Neen, maar naarmate het beleefd wordt uit genade zalig geworden, en ervaren zelf niets te zijn, te meer is dan de vrucht: o God, waarin mag ik U welbehagelijk zijn, U dienen, U liefhebben met geheel mijn hart, met mijn ganse ziel, met geheel mijn verstand en alle kracht. Dan wens ik dat ook te bewijzen, omdat God vraagt de naaste lief te hebben als zichzelf. Dan doet men dat uit liefde, bewijzende dat aan de naaste. Niet om loon, in deze zin; als wij dit doen, en dát laten, om anderen te verplichten ons daarin te eren en te erkennen. Neen, zo is dat niet in het Koninkrijk Gods. Waar genade heerschappij voert, daar zijn gewillige onderdanen. Het zijn allemaal vrijwilligers die in dienst zijn bij Koning Jezus, die werken niet om loon.

De apostel vervolgt met: "Opdat gij eendrachtelijk, met één mond, moogt verheerlijken de God en Vader van onze Heere Jezus Christus". Dat is toch de bedoeling waartoe de werken Gods zijn, de verheerlijking van de Naam Gods. God heeft in het scheppingswerk alles in aanzijn geroepen om Zijnszelfs wil, en niet minder verheerlijkt Hij Zijn Naam in het werk der herschepping, maar daarin te lofrijker. Daarom heeft een eenvoudige, met een oprecht geloof, in zich om met de psalmdichter te zeggen:

Komt, laat ons samen Isrels HEER.
De rotssteen van ons heil, met eer,
met Godgewijde zang ontmoeten.
Laat ons Zijn gunstrijk aangezicht,
met een verheven lofgedicht,
en blijde psalmen, juichend groeten.

Bij wie in het hart is omtrent Sions' God en Isrels' Koning, zeggende: komt, laat ons tot het huis des HEEREN gaan, met bedoelen om ook diegenen - bij wie in het hart werkende is, al is dat in het allerminst om God en Zijn Koninkrijk te zoeken - daartoe mede op te wekken en mede te nemen: laten wij Hem zoeken, om Hem te kennen, hebbende op het oog de verheerlijking van Zijn Naam. Want dat is het einde waartoe Zijn werken zijn. Immers, waar het minste uit de genade Gods in het hart is werkende, dat sluit toch al in verheerlijking van Zijn Naam? Dat is toch de grondslag?

Ik weet tenminste, dat toen ik 21 jaar was, en God in Zijn grote liefde, nadat ik vier weken handenwringend gelopen had: "Wee mijner, dat ik zo gezondigd heb", openbaar bracht, dat Hij: "Alzo lief de wereld heeft gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe", het bij mij toen al begonnen is: "Bent U zo'n God?"

Al zou er dan geen hemel tot beloning zijn of geen hel tot straf, dan bent U waardig om gediend, geloofd, geroemd en geprezen te worden!" Ik had wel al mijn medemensen willen opwekken: "Wie heeft lust om zulk een God te vrezen."

Als ik het gekund had, dan was ik toen al begonnen om God volmaakt de lof, de eer en de dankzegging toe te brengen. Dat is begrepen in de natuur van dat werk. Naarmate er eenvoudigheid des geloofs is, naar die mate komt dan voor de dag, dat wij, vanwege de waardigheid van Gods Wezen, elkaar nodig om God eer en heerlijkheid toe te brengen, en dat in eensgezindheid, hebbende hetzelfde doel.

Paulus voegt er hier bij: "Daarom neemt elkander aan, gelijk ook Christus ons aangenomen heeft, tot de heerlijkheid Gods." Hoe heeft Christus ons aangenomen? Toen waren wij zo: dat wij van onszelf zeiden, nog nooit zó verwerpelijk en verdoemelijk te zijn geweest, en van onszelf moesten bekennen: ik hoor in de hel thuis. Verzekerd waren dat wij het rechtvaardig oordeel verdiend hadden en deze les in ons gegrond was, dat wij zelf niets konden veranderen noch verbeteren, dat God onze ongerechtigheden niet langer kon gedogen, en wij aan de zijde van God vielen, toen nam Hij ons aan. Hoe? Wel, zoals wij waren: mensen, die in de hel thuis hoorden. Dus Christus nam ons aan zoals wij waren.

Daarom vermaant Paulus, heel wijselijk, dat wij elkaar moeten aannemen zoals wij zijn. Niet zoals wij het willen hebben! Want, zoals wij het zelf willen hebben, wat moet dat worden,? Als ik wil dat een ander net zo zou zijn als ik ben, denkt, spreekt, doet, laat en gekleed zou zijn als ik, gaat dat? Kunnen die dingen? Wij moeten eens acht slaan wat in de grond van het hart des mensen is, en waar Satan op werkt! Vandaar: vriendjes en vriendinnetjes, daagjes uitgaan, en zó eigen met elkaar, en dat is nog eens een man, of een vrouw, of een jongen. Dat is vleeselijk. Soms gaat dat nog voor godzaligheid door, maar daar is niets van aan.

Paulus zegt: wij moeten elkander aannemen, zoals Christus ons aangenomen heeft. Die nam ons aan zoals wij waren. Dus als mijn naaste ergens in dwaalt, dan moet ik mijn naaste daarin aannemen als dwalende en daarmee niet verwerpen wat in het hart is werkend. Als dat ons soms niet erg helder is, dan mogen wij wel erg voorzichtig zijn, want wij zijn mensen die het hart niet kennen.

Ik heb altijd nog het volgende onthouden: ik was nog erg jong, toen er bij ons in de buurt een vrouw stierf. Daar kwam een kind Gods, en zei: "Ook weer afgelopen, voor eeuwig kwijt." Dat hoorde Bogaard (de voorganger), die maakte zich kwaad, gaf een klap op de tafel en zei: "Hoe weet je dat? Ben jij hartekenner? Heeft God jou tot rechter gesteld? Dat gaat niet op! God is Rechter, Hij oordeelt, en jij moet je mond houden." "Ja - sputterde ze nog tegen - maar ik heb er nooit iets van gemerkt dat God er in werkte." "Je moet je mond houden", was weer het antwoord.

God doet met Zijn schepselen, dat gaat zo maar niet op om over de naaste te oordelen, dat mag niet. Christus heeft ons aangenomen zoals wij zijn. Dan hebben wij onze naaste ook aan te nemen zoals zij zijn. En als wij dat niet doen, terwijl onze naaste soms nog dieper in het Vaderhart ligt dan wij - wij kijken overal maar tegen aan; het moet aan het licht komen door openbaring - dan kunnen wij te eniger tijd wel eens een buitengewoon grote val maken. God is jaloezers op Zijn eer. Hij zegt van de allerminste van de Zijnen: "Raak Mijn oogappel niet aan." Hij noemt ze Zijn kinderen.

Hoe zijn kinderen? Een moeder, die van nature boos is, kan soms - als de kinderen ondeugend geweest zijn - kwaad op ze zijn en zal hen zo nodig straf geven. Een moeder mag zelf haar kinderen kastijden als ze het nodig acht, maar indien een ander dat doet, zelfs al is het een onderwijzer op school, dat neemt ze niet. Ze wil niet dat ze beledigd worden, of dat ze het één of ander wordt aangedaan. Hoeveel te meer dan die Vader aller barmhartigheid, Die ze om het bloed van Christus aanneemt tot kinderen! Die gezegende Middelaar deed voor hen Zijn bloed vloeien, tot zulk een prijs zijn ze gekocht. Daarom moeten we zeer voorzichtig zijn.

De tweede Wetstafel wil, dat we de naaste liefhebben als onszelf. Indien er ook maar enige indruk is van God en Zijn werken, dan moeten wij voorzichtig zijn, en ons niet bemoeien met andermans zaken, daar wij die dan soms steken in werken Gods, en Hij laat dat niet zitten. In deze dagen wordt dikwijls zo lichtvaardig gehandeld. God geve, dat dit verre van ons geweerd zij en blijve, en dat ieder weet wat hem past. Hebben wij op de naaste tegen, op een broeder of zuster die Christus toebehoort? Goed, dan gaan wij daar naar toe, en gaan er onder vier ogen over spreken. Maar, in liefde! Niet in deze zin: ik zal het eens goed zeggen. Dat is uit de duivel. Dat onze handel en wandel zij uit ware liefde, gelijk Christus ons het voorbeeld gegeven heeft, om in liefde te handelen.

We moeten steeds onderzoeken of er genade in aanwezig is. Als wij het één of ander tegenover de naaste hebben, heb ik het Voorbeeld wel voor me? Veroordeel ik iemand die bij God hoger staat aangeschreven dan ik in mijn verwaandheid denk? Christus heeft ons aangenomen. Waaruit? Uit liefde.

Ik zal enige voorbeelden noemen: toen Nicodemus in de nacht tot Jezus kwam, wat zegt Jezus dan? "Huichelaar?" Welnee! Wanneer er een vrouw bij de put te Samaria zat, die vijf mannen gehad had en nu - plat Hollands gezegd - met een ander zat te hokken, wat zegt Jezus tot haar: "Zo, ben jij er één van die soort?" Helemaal niet. Toen Hij Matthéüs in het tolhuis zag zitten: "Zo, landverrader, bij de Romeinen in dienst hè. Zo doet Jezus niet. Omdat een knecht van een Romeinse hoofdman ziek is, gaat hij tot Jezus, Hem biddende of Hij wilde komen, en zijn dienstknecht gezond maken. Zegt Hij dan: "Naar die hoofdman die goddeloze krijgers in dienst heeft? Neen! Zelfs, als een rijke jongeling tot Hem komt, die helemaal leeft in eigen werken, dan lezen wij nog: "En Jezus, hem aanziende, beminde hem." Toen Jezus hem zei: "Eén ding ontbreekt u; ga heen, verkoop alles, wat gij hebt, en geef het de armen, en gij zult een schat hebben in den hemel, volg Mij", ging hij bedroefd weg. Jezus zei: "Hoe bezwaarlijk zullen degenen, die goed hebben, in het Koninkrijk Gods ingaan."

Zo heeft de Koning bewezen tegenover alle gezindten, de één zowel als de ander: Ik wil ulieden dienen. Als Hij ons heeft aangenomen, laten wij dan steeds voor ogen hebben, dat Hij ons opgeraapt heeft van de straten van Sodom, als een vuile doek, daar wij vertreden lagen op het vlakke des velds. Dan hebben wij alle reden om de naaste niet te verachten, maar onze naaste - al is het dat er zaken zijn die wij niet wensen - te dienen, en God te eren in het werk van God dat bij hen is. Zien wij wel, dat wij met de eerste en tweede Wetstafel niet zo maar klaar zijn? Dat uit te leven, is steeds de dood voor alle eigen, van ons, van Adam, van alles wat wij ook voorstaan, opdat de genade openbaar worde als genade, en zich uitspreke naar eerste en tweede Wetstafel.

Dat God Zijn Woord heilige, zegene, dienstbaar stelle, opdat het ons zij tot leiding, besturing, regering, vertroosting en welzijn, om Zijns verbonds wil. Amen.

Zingen: Psalm 32: 6

Rechtvaardig volk, verhef uw blijde klanken,
Verheugd in God, naar waarde nooit te danken;....

Zegen. Gaat voorts heen in vrede en ontvangt de zegen des HEEREN:

De genade van onze Heere Jezus Christus, de liefde Gods des Vaders, en de troostvolle gemeenschap des Heiligen Geestes, zij en blijve met u allen. Amen.

-0-0-0-0-0-0-0-0-